

Asia: VN/5698/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain ja rikoslain 48 luvun 6 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit suojelesityksenteko-oikeutta ja suojelesityksestä kuulemista koskeviin ehdotuksiin

Rekisteröityjen yhteisöjen esityksenteko-oikeuden laajentamista tulisi tarkkaan miettiä, erityisesti sen vaikutuksia. Suojelesitysten laajentaminen esim. erilaisille asukasyhdistyksille voi johtaa moniin suojelesityksiin. Kynnys esityksen tekemiseen saattaa olla varsin matala ja sen taustalla voi esiintyä jokin muu syy kuin tarve suojella rakennus tai vastaava.

Kuulemisen yhtenäistäminen MRL:n mukaisella kuultavan naapurin käsitteellä selkeyttää kuulemismenettelyä.

Kommentit alustusmenettelyn purkamiseen ja muutoksenhakua koskeviin ehdotuksiin

Kaikki toimenpiteet, jotka sujuvoittavat ja nopeuttavat rakennusperinnön suojelua koskevaa päätöksentekoa, on kannatettavaa. Nykyiset käsittelyajat ovat liian pitkiä. Ympäristöministeriön roolin muuttaminen niin, että se pääasiassa kehittää ja ohjaa rakennusperinnön säilyttämistä ja vastaa sitä koskevan lainsäädännön valmistelusta on oikealainen ratkaisu. Samalla nykyinen ympäristöministeriön kaksoisrooli rakennusperinnön suojelua koskevissa asioissa poistuu, kun se ei enää toimi muutoksenhakuviranomaisena rakennussuojelua koskevissa päätöksissä. Ely-keskuksen rooli korostuu ja sillä tulee olla riittävät resurssit suojeleusasioiden käsittelyä varten, jotta niiden käsittely ei pitkity voimavarojen puutteessa.

Kommentit ehdotettuihin poikkeamisluvan edellytyksiin ja lupamenettelyyn

Poikkeamislupamenettelyn tavoitteet ovat hyvät ja sille on selkeää tarvetta. Poikkeamismenettelyllä voidaan mahdollistaa nopeammin sellaiset muutokset, jotka ovat muuttuneiden olosuhteiden vuoksi tarpeen, kuten käyttötarkoituksen muutokset tai sellaiset rakenteelliset muutokset, jotka eivät rakennuksen säilymisen kannalta ole oleellisia. Nykyistä kevyemmällä menettelyllä voidaan turvata

rakennuksen jatkokäyttö ja sen myötä varmistaa rakennuksen säilyminen. Huomiota tulee kiinnittää lupamenettelyn resursseihin, jotta käsittelyajat pysyisivät kohtuullisina. Poikkeamisluvan myöntämisen perusteisiin tulee kiinnittää huomiota, jotta ne ovat selkeät ja johdonmukaiset. Erittäin hyvä asia on, että poikkeamispäätös sidotaan toimenpidesuunnitelmaan ja enintään 2+2 vuoden aikarajalla, koska silloin on todennäköisesti mietitty riittävällä tasolla hankkeen toteutusta.

Kommentit korvaussäätelyä koskeviin ehdotuksiin

Tähän kohtaa ei kommentoitavaa.

Kommentit ehdotuksiin, jotka koskevat rikostunnusmerkistöjä sekä menettelyä rikosasioissa ja tarkastuksissa

Ely-keskuksen rooli keskeisenä valvonta- ja toimintavastuuviranomaisena rakennusten suojelua koskevissa rikosepäilyissä on johdonmukaista.

Kommentit viranomaisten tiedonsaantioikeutta koskevaan ehdotukseen

Koska voimassa oleva rakennusperintölaki ei sisällä erityissäännöksiä henkilötietojen käsittelystä on hyvä, että asiaa on täsmennetty uudessa lakiluonnoksessa

Muita huomioita esitysluonnoksesta

Kokonaisuutena lakiluonnos pyrkii hyvällä tavalla parantamaan ja selkeyttämään nykyisiä käytäntöjä. Elyn merkitys rakennussuojelukysymyksissä on suuri, koska muutoksenhaku koskee vain päätöksen lainmukaisuutta. Rakennussuojelua koskevien päätösten, mukaan lukien poikkeamispäätösten, kokonaisharkintaa varten tulee olla riittävät voimavarat ja osaaminen, jotta päätösten käsittelyjen kesto ja laatu toteuttavat aiottuja lain tavoitteita.

Mettälä Jari

Hämeenlinnan kaupunki - Kaupunkirakennelautakunta